

Temat: Republika francuska.

Na początek, dla przypomnienia wydarzeń we Francji pod koniec XVIII wieku, proszę obejrzyj film:

<https://www.youtube.com/watch?v=IMeygi39Vr4>

Proszę przeczytaj poniższy tekst, a następnie wykonaj polecenia:

■ Obalenie monarchii i początek republiki

Francuscy rewolucjoniści chcieli rozpowszechnić swoje idee w pozostałych państwach Europy. Doprowadziło to w 1792 roku do wybuchu wojny Francji z Austrią i Prusami.

Początkowo wojna przebiegała niepomyślnie dla Francuzów. O porażki na froncie lud obwiniał Ludwika XVI oraz jego żonę, nielubianą Marię Antoninę. Parę królewską posądzono o to, że spiskuje z wrogimi państwami w celu obalenia rewolucyjnego porządku. Niezadowolenie społeczne wzrastało też z powodu wysokich cen żywności. W Paryżu wybuchły zamieszki. Wzburzona ludność zaatakowała pałac królewski, a Ludwik XVI wraz z rodziną został uwięziony. Miesiąc później, we wrześniu **1792 roku parlament zniósł monarchię we Francji i ogłosił republikę**. Odtąd pełnia władzy w państwie należała do parlamentu, którego członków wybierał naród. Na początku **1793 roku Ludwik XVI** został uznany za winnego zdrady narodu i **skazany na śmierć przez ścięcie na gilotynie**.

Gilotyna – urządzenie do ścinania głów osób skazanych na śmierć, skonstruowane przez francuskiego chirurga Josepha Guillotina [czytaj: żozefa gijotena].

Polecenie 1.

Zapisz w swoim zeszyte:

1792 – Francja zostaje ogłoszona republiką

1793 – Ludwik XVI został skazany na śmierć na gilotynie

Walka z wrogami republiki

Egzekucja Ludwika XVI wywołała oburzenie w Europie. Przeciw „królobójcom” wystąpiła koalicja państw: Anglia, Austria, Prusy, Hiszpania, Portugalia, Holandia i kilkanaście innych krajów. Wiosną 1793 r. ich armie wkroczyły do Francji.

By ratować republikę, francuski parlament dokonał pierwszego w dziejach **masowego poboru**: powołał do wojska wszystkich nieżonatych mężczyzn w wieku 18–25 lat. Powstała armia licząca ok. miliona żołnierzy. Na jej potrzeby stworzono ogromny przemysł wojenny – produkcja karabinów wzrosła z 650 miesięcznie do ponad 500 dziennie.

Rozbudowana armia wyparła przeciwników poza granice kraju i zajęła Niderlandy Austriackie.

Ale Republika Francuskiej zagrażali też wrogowie wewnętrzni: zwolennicy monarchii i Kościoła katolickiego. Na zachodzie kraju wybuchały chłopskie bunty, które bezlitośnie tłumiło wojsko. **Powstanie w Wandei** (w zachodniej Francji, 1793), wywołane przez katolickich chłopów, żołnierze utopili we krwi. Zabijali nie tylko powstańców, lecz także ludność cywilną. Zginęło co najmniej 120 tysięcy osób.

Polecenie 2.

Wyjaśnij w zeszycie, swoimi słowami, jak Francja stała się republiką?

Pamiętaj !

Zdjęcie wykonanej pracy prześlij do nauczyciela drogą elektroniczną: znajdziesz go na Messengerze lub na e-mail awsobota@gmail.com

Powodzenia !

Klasa VI

Temat: Wielki terror i upadek jakobinów.

Proszę przeczytaj poniższy tekst, a następnie wykonaj polecenia:

■ Terror jakobinów

Po egzekucji Ludwika XVI do wojny z Francją przystąpiła po stronie Austrii i Prus większość państw Europy, między innymi Wielka Brytania, Holandia, Hiszpania i Portugalia. Zawiązał się antyfrancuski sojusz, który miał doprowadzić do upadku republiki. Tymczasem we Francji przeciwnicy nowego ustroju próbowali odsunąć rewolucjonistów od władzy. Dodatkowo ludność buntowała się przeciwko rewolucji i rosnącym cenom żywności, której brakowało. Wśród ubogich mieszkańców miast i wsi zapanował głód.

W tej kryzysowej sytuacji w 1793 roku rządy we Francji przejęło siłą **radykałne** stronnictwo **jakobinów**. Ich przywódcą był **Maksymilian Robespierre** [czytaj: robespjer]. Jakobini uważali, że w walce z wrogami rewolucji należy zastosować terror. Powołali Trybunał Rewolucyjny, czyli specjalny sąd, przed którym stawiali oskarżeni o niechęć wobec nowego porządku. Trybunał wydawał tylko dwa rodzaje wyroków: śmierć lub uniewinnienie. Od decyzji nie było odwołania. Najczęściej zapadały wyroki śmierci, które wykonywano za pomocą gilotyny. Skazywano nie tylko wrogów nowego ustroju, lecz także tych rewolucjonistów, którzy nie należeli do stronnictwa jakobinów. Aby trafić pod gilotynę, wystarczyły donos lub podejrzenie nielojalności. Najwięcej wyroków śmierci zapadło w czerwcu i lipcu 1794 roku. Zginęło wówczas około 14 tysięcy osób. Ten okres rządów jakobińskich nazywamy **Wielkim Terrorem**.

Radykalizm – postawa dążąca do przeprowadzenia głębokich zmian w życiu społecznym i politycznym, nawet z wykorzystaniem drastycznych metod.

Maksymilian Robespierre (*1758 †1794) był z zawodu prawnikiem. Nazywano go „Nie-przekupnym”, gdyż mimo swoich radykalnych poglądów słynął z uczciwości.

Polecenie 1.

Zapisz w swoim zeszytcie:

1793 – przejęcie władzy przez jakobinów

Polecenie 2.

Wyjaśnij w zeszytcie, co nazywano Wielkim Terrorem?

Następnie zapoznaj się z tekstem poniżej i wykonaj polecenia:

■ Upadek rządów jakobinów

Za pomocą terroru jakobinom udało się opanować kryzys w kraju poprawiła się również sytuacja wojsk francuskich na froncie. Jednak w społeczeństwie zapanował strach przed karą śmierci. Mniej radykalni zwolennicy rewolucji postanowili odsunąć stronnictwo jakobinów od władzy. W lipcu 1794 roku **przywódcy jakobinów z Robespierre'em** na czele zostali aresztowani i **skazani na karę śmierci**, którą wykonano na gilotynie.

Rządy we Francji przeszły w ręce umiarkowanych zwolenników rewolucji. Rozwiązali oni Trybunał Rewolucyjny i w 1795 roku **uchwalili nową konstytucję**. Odtąd władzę wykonawczą sprawował pięcioosobowy rząd zwany **dyrektoriatem**. Według zapisów nowej konstytucji prawa wyborcze przysługiwały wszystkim obywatelom, którzy płacili podatki. Kandydować na urzędy mogli natomiast tylko ludzie o dużym majątku, czyli głównie bogata burżuazja, która w ten sposób zyskała wpływ na rządy w państwie. Zachowano jednak podstawowe zdobycze rewolucji: równość wobec prawa, rozdział Kościoła od państwa, prawo do własności oraz swobodę działalności w przemyśle i handlu.

Polecenie 2.

Zapisz w zeszytcie:

1794 – upadek jakobinów, śmierć Robespierrea

1795 – uchwalenie nowej konstytucji

Założenia nowej konstytucji :

- **władzę sprawuje pięcioosobowy dyktoriat**
- **prawa wyborcze dla wszystkich obywateli płacących podatki**
- **urzędy sprawowali tylko zamożni obywatele**
- **równość wobec prawa**

- *rozdział Kościoła od państwa*
- *prawo do własności*
- *swoboda działalności w przemyśle i handlu*

Na koniec obejrzyj film, który podsumuje całość tematu o republice francuskiej:

https://www.youtube.com/watch?v=WYw1V_kKd4

Ten temat znajdziesz również w swoim podręczniku str.: 190-193.

Pamiętaj !

Zdjęcie wykonanej pracy prześlij do nauczyciela drogą elektroniczną: znajdziesz go na Messengerze lub na e-mail awsobota@gmail.com

Powodzenia !